

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри

міжнародної економіки та туризму

Протокол № 1 від «29» серпня 2017

Зав. кафедри

_____ О. Б. Чернега

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ (ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА)»

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник:

Богатирьова Г.А., доцент кафедри

міжнародної економіки та туризму, к.п.н.,

доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	Обов'язкова
Семестр	3-й
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекції, годин	39
Практичні/ семінарські, годин	26
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	85
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	5
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	екзамен

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - формування професійних компетентностей щодо організації туристичних подорожей для спеціалістів в сфері туризму, значення туризму як соціального явища, його основних функцій, туристичної політики країн світу, роботи міжнародних туристичних організацій, визначення ролі туризму для розвитку економіки України.

Завдання - ознайомлення з основними поняттями та дефініціями туризму, його історією й сучасним станом розвитку туристичного господарства, умовами діяльності туристичних підприємств; формування навичок, необхідних для організації туристичної діяльності, створення та організація роботи підприємства (туроператора, турагенції).

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Туризм як вид господарської діяльності					
Тема 1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку	16	4	2		10
Тема 2. Організація ринку туристичних послуг	18	4	4		10
Тема 3. Класифікації в туризмі	16	4	2		10
Тема 4. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 1	66	16	10		40
Змістовий модуль 2. Формування туристичної політики України					
Тема 1. Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України	20	4	4		12
Тема 2. Світова туристична політика та роль ВТО у її формуванні	16	4	4		8
Тема 3. Туристична політика України на сучасному етапі	20	6	4		10
Тема 4. Механізм державного регулювання туризму	14	4	2		8
Тема 5. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікація туристичних послуг	14	5	2		7
Разом за змістовим модулем 2	84	23	16		45
Усього годин	150	39	26		85

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – дискусія «Функції туризму, умови та фактори його розвитку»	2
2	Семінар – дискусія «Організація ринку туристичних послуг»	4
3	Семінар – дискусія «Класифікації в туризмі»	2
4	Семінар – дискусія «Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму»	2
5	Семінар – дискусія «Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України»	4
6	Семінар – дискусія «Світова туристична політика та роль ВТО у її формуванні»	4
7	Семінар – дискусія «Туристична політика України на сучасному етапі»	4
8	Семінар – дискусія «Механізм державного регулювання туризму»	4

5. Індивідуальні завдання

- 1 Робота із законодавчими документами у сфері регулювання туризму
- 2 Підготовка рефератів (доповідей) та наукових статей

- 3 Огляд періодичної літератури за темами курсу
- 4 Розв'язання ситуаційних завдань
- 5 Робота з понятійно-категоріальним апаратом курсу

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занятя	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Семінар - дискусія «Функції туризму, умови та фактори його розвитку»	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді 4. Опрацювання Хартії туризму 	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді. термінологічний диктант
Семінар - дискусія «Організація ринку туристичних послуг»	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді 4. Опрацювання Кодексу туриста 	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді розв'язання ситуаційних завдань
Семінар – дискусія «Класифікації в туризмі»	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді 4. Аналіз туристського ринку за результатами опрацювання періодичної літератури 	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, розв'язання ситуаційних завдань
Семінар - дискусія «Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму»	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді 	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, розв'язання ситуаційних завдань
Семінар - дискусія «Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України»	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до письмового опитування 3. Підготовка доповіді 4. Огляд періодичної літератури за темою 	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, термінологічний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Семінар - дискусія «Світова туристична політика та роль ВТО у її формуванні»	8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до письмового опитування 3. Підготовка доповіді 4. Проведення міні-дискусії на тему: реклама і просування турпродукту 	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, термінологічний диктант
Семінар - дискусія «Туристична політика України на сучасному етапі»	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка доповіді 3. Аналіз туристичного ринку 4. Робота з нормативно-законодавчими актами щодо регулювання туристичних послуг 	Усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, вирішення ситуаційних завдань, термінологічний диктант

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Семинар - дискусія «Механізм державного регулювання туризму»	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до письмового опитування 3. Підготовка доповіді 4. Написання есе на тему: Нові форми та методи обслуговування в туризмі	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Семинар-дискусія «Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікація туристичних послуг»	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до письмового опитування 3. Підготовка доповіді 4. Написання есе на тему: Нові форми та методи обслуговування в туризмі	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

7. Результати навчання

1	Знання понятійного апарату у сфері туризму
2	Знання основних видів туризму, турів, типів туристів та класів туристичного обслуговування
3	знання та розуміння основ організації туристичного бізнесу, адміністративно-управлінського механізму регулювання господарської діяльності у сфері туризму
4	Знання основних принципів правового регулювання туристичної політики в Україні
5	Уміння застосовувати нові форми та методи обслуговування в туризмі при формуванні зовнішніх та міжнародних зв'язків
6	Уміння використовувати складові механізму управління туристичною сферою з максимальним результатом
7	Уміння розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації роботи суб'єктів туристичної індустрії
8	Уміння формувати концепцію створення та забезпечення роботи туристичного підприємства

8. Форми навчання

Лекції, практичні заняття, самостійна робота (підготовка мультимедійних презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури); розв'язання ситуаційних завдань.

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Тема 1	1	1	2			4
Тема 2	1	1	2			4
Тема 3	2	2	1			5
Тема 4	2	2	1			5
Разом змістовий модуль 1	6	6	6		2	20
Тема 1	1	1	1			3
Тема 2	1	1	2			4
Тема 3	2	1	2			5
Тема 4	2	2	1			5
Тема 5	2	2	1			5
Разом змістовий модуль 2	8	7	7	6	2	30
Разом	14	13	13	6	4	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (ситуаційні завдання і теми для обговорення).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 ситуаційне завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, студент має високий показник знань матеріалу, правильно використовує набуті знання для побудови відповіді, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку
7	Завдання виконано у повному обсязі, студент вміє узагальнювати та систематизувати матеріал, має власний підхід до розкриття поставленого питання, висловлені думки недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (ситуаційні завдання або відповіді на питання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Навчальний посібник.
2. Електронний конспект лекцій.
3. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
4. Індивідуальні завдання.
5. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» від 18 листопада 2003 р. № 1282 // Урядовий кур'єр. - 2003. - 25 груд. (№ 244) - С. 15-19.
2. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: [навч. посіб.] / Є. В. Козловський. - К. : Центр учбової літератури, 2015. - 295 с.
3. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика: [навч. пос.] / М. П. Мальська, В. В. Худо. - К. : Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
4. Туристичне країнознавство. Європа: [навч. посіб.] / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. - К. : ЦУЛ, 2009. - 224 с.
5. Психологія туризму: [навч. посіб.] / О. П. Крупський, О. В. Шевяков, О. М. Ярошкевич, Н. О. Євдокимова. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. – 194 с.
6. Редько В. Є. Аналіз діяльності підприємств туризму: [навч. посіб.] / В.Є. Редько, К. А. Панасюк. - Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. - 242 с.
7. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: [підручник] / За ред. В. Ф. Орлова / Т. Г. Сокол. - К.: Грамота, 2009. - 264 с.
8. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку. - Тернопіль, «Терно-граф». - 2008 - 976 с.

Допоміжна

1. Агафонова Л. Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: [навч. посіб.] / Л. Г. Агафонова, О. Є. Агафонова. - К. : Знання України, 2002. - 358 с.

2. Гаагская декларация по туризму. Конкретные выводы и рекомендации. Приложение к Гаагской декларации по туризму от 14 апреля 1989 г. // Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: [Зб. нормат. актів] / За ред. В. К. Федорченка. - К. : Юрінком Інтер, 2002. - 640 с.
3. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу: [навч. посіб.] / Л. П. Дядечко. - Донецьк: ДонДУЕТ, 2006. - 224 с.
4. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / Укл. : В. А. Смолій, В. К. Федорченко, В. І. Цибух. - К. : Вид. Дім «Слово», 2006. - 372 с.
5. Жукова М. А. Менеджмент в туристическом бизнесе: [учебное пособие] / М. А. Жукова. - М. : КНОРУС, 2005. - 192 с.
6. Закон України «Про туризм». - К., Урядовий кур'єр, 1995. - 40 с.
7. Основи туристичного бізнесу: [навч. посібник] / М. П. Мальська, В. В. Худо, В. І. Цибух. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. - 272 с.
8. Михайліченко Г. І. Практика організації туристичних подорожей: [навч. посіб.] / Г. І. Михайліченко. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. - 156 с.

Інформаційні ресурси

1. Понимание туризма: Базовый глоссарий [Електронний ресурс] – Режим доступу:http://www.unwto.org/pdf/Understanding_Tourism-BasicGlossary_RU.pdf
2. World Tourism Organization UNWTO: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/>
3. International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://statistics.unwto.org/en/content/conceptual-framework-tourism-statistics-international-recommendations-tourism-statistics-200>
4. Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework (TSA:RMF 2008): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://statistics.unwto.org/en/content/conceptual-framework-tsa-tourism-satellite-account-recommended-methodological-framework-tsar>